

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної та соціальної психології і соціології

«Затверджую»

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С.В.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Діагностика психічного здоров'я та його розладів
підготовки магістр
спеціальності 053 Психологія
освітньої програми (спеціалізації)
Клінічна психологія

Програма навчальної дисципліни «Діагностика психічного здоров'я та його розладів» підготовки магістр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньої програмою 8.03010201 «Психологія».

Розробник: Пріб Г.А., професор кафедри загальної і соціальної психології та соціології, доктор медичних наук.

Рецензент: Засекіна Л.В., завідувач кафедри загальної і соціальної психології та соціології, доктор психологічних наук, професор.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної та соціальної психології і соціології

протокол № 3 від 02.10.2017р.

Завідувач кафедри: _____ (підпис) (Засекіна Л.В.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології і соціології
протокол № 2 від 04.10.2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (підпис) (Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія, спеціалізація Клінічна психологія	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2017
		Семестр 1 -ий __
		Лекції 16 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) 14 год.
		Лабораторні 14 год.
		Індивідуальні 0 год.
	Самостійна робота 68 год.	
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: екзамен	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія, спеціалізація Клінічна психологія	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2017
		Семестр 1 -ий __
		Лекції 8 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) 8 год.
		Лабораторні 6 год.
		Індивідуальні 0 год.
	Самостійна робота 84 год.	
	Консультації 14 год.	
	Форма контролю: екзамен	

У програмі дисципліни для денної і заочної форм навчання повинні бути окремі таблиці

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчальної дисципліни “Діагностика психічного здоров'я та його розладів” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психічне здоров'я та його критерії, а також зміни в психічних процесах, станах та властивостях особистості, що відбуваються при психічних розладах, на основі їх порівняння з характером формування та існування в нормі.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- ▲ Розуміння походження психічних розладів та психологічних проблем.
- ▲ Скринінг і діагностика психічного здоров'я та психологічного добробуту.
- ▲ Промоція психічного здоров'я, плекання психологічного добробуту, стресостійкості та особистісного зростання.
- ▲ Розробка та імплементація програм превенції розладів психічного здоров'я в організаціях.
- ▲ Базова допомога при поширених розладах психічного здоров'я (в індивідуальному та груповому форматах).

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна може складатись з одного або кількох змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми і не повинна перевищувати кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Назва модуля					
Тема 1. Основи психічного здоров'я		4	2	16	
Тема 2. Методи підтримки психічного здоров'я		4	4	18	
Разом за модулем 1	60	8	6	34	4
Змістовий модуль 2. Назва модуля					
Тема 3. Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я		4	4	16	
Тема 4. Діагностика загальних ознак розладів сфер психічної діяльності.		4	4	18	
Разом за модулем 2	60	8	8	34	4
Всього годин:	120	16	14	68	8

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Назва модуля					
Тема 1. Основи психічного здоров'я		2		20	
Тема 2. Методи підтримки психічного здоров'я		2	2	22	
Разом за модулем 1	60	4	2	42	
Змістовий модуль 2. Назва модуля					
Тема 3. Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я		2	2	20	
Тема 4. Діагностика загальних ознак розладів сфер психічної діяльності.		2	2	22	
Разом за модулем 2	60	4	4	42	
Всього годин:	120	8	6	84	14

У програмі дисципліни для денної і заочної форм навчання повинні бути окремі таблиці

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

- Клінічні прояви психічної норми та патології
- Діагностичні принципи-альтернативи: хвороба- особистість, нозос-патос, реакція-стан-розвиток.
- Діагностичні принципи-альтернативи: психотичне- непсихотичне, екзогенне- психогенне-ендогенне, дефект- виздоровлення-хроніфікація при мовленнєвих порушеннях.
- Діагностичні принципи-альтернативи: адаптація- дезадаптація, компенсація-декомпенсація, негативне-позитивне при мовленнєвих порушеннях.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Перелік тематики науково-творчого пошуку:

- Біхевіоральне здоров'я. Зв'язок здоров'я з поведінкою.
- Модель переконань здоров'я Беккера і Розенштока: Поле здоров'я Лалонда
- Аналіз показників психічного здоров'я населення України
- Критерії психічної норми.
- Психічне здоров'я, психічна хвороба, психічний розлад.
- Поняття психічного розладу та психічної аномалії.
- Психічне здоров'я і екологія особистості.
- Проблема співвідношення понять "психічне здоров'я" і "психологічне здоров'я".
- Технології збереження і зміцнення психічного здоров'я

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 3). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	10	20	40
5	5	4	6	5	5			

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлачук Л.Ф. Исследование личности в клинической психологии. – К.:Вища школа, 2009. – 176с.
2. Васильева О. С., Филатов Ф. Р. Психология здоровья человека: эталоны, представления, установки: Уч. пособ. для студ. высш. уч. заведений.– М.: Изд. центр —Академія, 2001.– 352 с.

3. Демина Л.Д., Ральникова И.А. Психическое здоровье и защитные механизмы личности. – Барнаул: Изд-во Алтайского государственного университета, 2000. – 123с.
4. Любан-Плоцца Б., Пельдингер В. Психосоматичний хворий на прийомі у лікаря. – Київ: “АДЕФ-Україна”. – 1997.
5. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология. Практическое руководство. – М.: «МЕДпресс-информ», 2002. – 592 с.
6. Овчинникова Б. В., Костюк Г. П., Дьяконов И. Ф. Технологии сохранения и укрепления психического здоровья : учебное пособие. - СПб СпецЛит, 2010. - 302 с.
7. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана.– Луцьк: РВВ —Вежа Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011.– 430 с.
8. Психология здоровья: Учебник для вузов / Под ред. Г С. Никифорова. — СПб.. Пи- тер, 2006. — 607 с.
9. Сыропятов О.Г., Дзеружинская Н.А. Судебная экспертиза психического здоровья: краткий курс. - 2005 г. — 82 с.
10. Тодд Дж., Богарт А.К. Основы клинической и консультативной психологии: Пер. с англ. – СПб.: Сова, М.: ЭКСМО-Пресс, 2001. – 768 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Підходи до визначення психічного здоров'я.
2. Критерії психічного здоров'я.
3. Методи діагностики психічного здоров'я.
4. Методи підтримки психічного здоров'я.
5. Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я.
6. Ознаки розладів сфер психічної діяльності.
7. Критерії психічної норми.
8. Психічне здоров'я, психічна хвороба, психічний розлад.
9. Психологічні концепції розладу.
10. Системи класифікації індивідів за психічними розладами.
11. Аналіз умов виникнення психічних розладів.
12. Поняття психічної адаптації і дезадаптації.

13. Розлади особистості та критерії їх діагностики.
14. Діагностика загальних ознак розладів сфер психічної діяльності.
15. Принципи побудови діагностичних досліджень у клініці.
16. Основні принципи діагностики в клінічній психології.
17. Мета і методи діагностики.
18. Принципи побудови діагностичних досліджень.
19. Мінесотський багатомісний особистісний опитувальник (MMPI). Загальна характеристика.
20. Оцінні шкали MMPI, їхня конфігурація і інтерпретація.
21. Алгоритм інтерпретації методики MMPI.
22. Клінічні шкали, їхня інтерпретація.
23. Технології збереження психічного здоров'я.